

**Довідка про хід обговорення проєкту освітньо-професійної програми
«Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю
032 Історія та археологія**

(ініційовано робочою групою ОП 07 березня 2024 року, схвалено НМК факультету історії та філософії 11 березня 2024 року, протокол № 5; затверджено Вченою радою факультету 8 травня 2024 р., протокол № 8; схвалено НМР ОНУ імені І.І.Мечникова 3 червня 2024 року, уточнено згідно Наказу МОН № 842 від 13.06.2024 року, затверджена Вченою радою ОНУ імені І.І.Мечникова 25 червня 2024 року, протокол № 14), введено в дію з 1 вересня 2024 року згідно Наказу ОНУ імені І.І.Мечникова № 5402 від 26 червня 2024 року)

24 грудня 2023 року до навчального відділу університету було подано заяву про намір оновлення ОПП. До 1 березня було підготовлено проєкт змін, який було розіслано членам робочої групи. В проєкті було враховано частину пропозицій, які були висловлені до проєкту 2023 р. Важливим було питання увідповіднення ОПП до стандарту, зокрема прибрати малокредитні дисципліни (менше 3 кредитів) та удосконалити назви та набір дисциплін з огляду на відповідність НПП ліцензійним вимогам та вимогам часу. Громадське обговорення проєкту тривало з 13 березня по 15 квітня. Проєкт ОПП було розміщено на сайті ОНУ

https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/hist/OSVITNO_PROFESIINA_PROHRAMA_032_Istoriia_ta_arkheolohiia_03_Humanitarni_nauky_osvitnii_riven_pershy_Proiekt_2024.pdf.

До обговорення проєкту були залучені: - здобувачі вищої освіти: - випускники; - науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації ОП; - роботодавці; - наукова та освітянська спільнота.

Випускники проходять опитування, анкета якого постійно розміщена на офіційній сторінці факультету історії та філософії у рубриці «Спеціальності та освітні програми»:

<http://surl.li/yrjpfjs>

Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації ОП пройшли опитування за відповідною анкетною яка постійно розміщена на сайті <http://surl.li/xcnbmf>

Роботодавці теж мають змогу відповісти на запитання відповідної анкети, яка постійно доступна на сайті: <http://surl.li/fjkewx>

В період від 14 березня до 15 квітня, відповідно до процедури громадського обговорення, відбулися онлайн зустрічі зі здобувачами (11 квітня 2024 року), науково-педагогічними працівниками (11 квітня 2024 року), стейкхолдерами (15 квітня 2024 року).

На адресу гаранта ОПП надійшли рецензії на проєкт ОПП від:

1. Директора Одеського ліцею № 68 Одеської міської ради Володимира ПЕТРЕНКА;
2. Директора Одеського археологічного музею НАН України к.і.н. Ігоря ПІСТРУЛА.
3. Т.в.о директора КУ «Одеський обласний центр патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді» Валерія КОЗУЛІНА.
4. В.о директора КУ «Одеська обласна бібліотека для юнацтва» Олени ЧОЛОВСЬКОЇ.
5. Голови правління ГО «Ветеранс ХАБ ОДЕСА» Олександра ГОЛОПОТЕЛЮКА.
6. Отамана ГО «Чорноморське гайдамацьке з'єднання» Сергія ГУЦАЛЮКА.
7. Голови правління Одеського імені Адама Міцкевича відділення Спілки поляків в Україні Світлани ЗАЙЦЕВОЇ-ВЕЛИКОДНОЇ.

В проєкт було внесено зміни, відповідно до висловлених побажань та рекомендацій, зміни стосувались формулювання назв дисциплін, зміни розподілу кредитів. Частина висловлених побажань на етапі затвердження проєкту не врахована, оскільки може бути реалізована під час викладання блоку вибіркових дисциплін. Не враховано деякі побажання зміни формулювань вступної частини ОПП, оскільки вони призведуть до порушення Стандарту Вищої освіти та спеціальністю 032 історія та археологія.

Під час зустрічей з добувачами та в опитуваннях було висловлено побажання введення дисципліни, або тематичного блоку, який би формував навички роботи з науковими текстами та написання курсової роботи. В оновленій версії ОП пропонується, що це буде реалізовано в курсі «Вступ до спеціальності: лабораторія історика та археолога» (збільшено кредити до 6).

На розгляд робочої групи було представлено оновлений проєкт зі змінами, який було детально обговорено і прийнято **одногосно** 22 квітня 2024 року.

В обговоренні виступили: проф.Сминтина О.В., проф.Кушнір В.Г., доц.Синявська О.О., доц.Левченко Г.С., доц.Музичко О.Є., Вегерчук С.М., доц.Чепіженко В.В., Шведов В.В.

Було УХВАЛЕНО:

1. Вважати доречними пропозиції, що надійшли на етапі громадського обговорення ОПП «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія.

2. Викласти ключові слова в наступній редакції: *Ключові слова: світова історія, історія України, регіональна історія, археологія, етнологія, ідентичність, педагогічна діяльність, спеціальні історичні дисципліни.*

3. Додати наступні **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:**

13. *Здатність використовувати фахові знання та професійні навички в процесі викладання історичних дисциплін в закладах загальної середньої освіти.*

14. *Здатність до опрацювання предметних даних у світовому, загальноукраїнському та регіональному контекстах.*

15. *Здатність до комунікації з освітянською спільнотою та навчання основним складовим історичного та археологічного знання.*

16. *Здатність використовувати фахові знання та професійні навички в міждисциплінарному контексті.*

4. Додати наступні **Програмні результати навчання ОП** (додатково):

15. *Вміти дотримуватися правил академічної доброчесності.*

16. *Вміти використовувати фахові знання та професійні навички в процесі викладання історичних дисциплін в закладах загальної середньої освіти.*

17. *Бути здатним опрацювати предметні данні у світовому, загальноукраїнському та регіональному контекстах.*

18. *Бути здатним до комунікації з освітянською спільнотою та навчання основним складовим історичного та археологічного знання.*

19. *Бути здатним використовувати фахові знання та професійні навички в міждисциплінарному контексті.*

Натомість, після врахування висловлених під час громадського обговорення, яке тривало з 13 березня по 15 квітня, з метою оновлення ОПП «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія зауважень та пропозицій надійшли пропозиції кафедри історії України та спеціальних історичних дисциплін у вигляді Витягу з засідання кафедри, що відбувся 24 квітня 2024 року. Ці пропозиції були розіслані членам робочої групи для ознайомлення з метою врахування під час обговорення. Робоча група зібралась на засідання 6 травня 2024 року.

Гарант запропонувала проводити голосування окремо по змінам кожної пропозиції окремих освітніх компонентів, які є предметом обговорення.

Щодо ОК.14 запропоновано зміну назви з «Середньовічна історія України» на «Історія України IX-першої половини XVII ст.».

Щодо ОК.15 запропоновано зміну назви з «Історія України раннього модерного часу» на «Історія України середини XVII ст. – кінця XVIII ст.»

В ОК.16 запропоновано зміну назви з «Історія України пізнього модерного часу» на «Історія України кінця XVIII ст. – початку XX ст.»

Кафедра історії України та спеціальних історичних дисциплін пропонувала також змінити назву ОК.31 «Основи нумізматики, генеалогії та геральдики» на «Спеціальні історичні дисципліни»

Щодо ОК.06 «Лабораторія історика: історія понять, історична хронологія, етика науковця» кафедра історії України та спеціальних історичних дисциплін пропонувала повернути стару назву «Вступ до фаху», але це неможливо, ми неодноразово ґрунтовно давали пояснення про те, що «фаху» як окремого поняття немає і доцільно в назвах використовувати поняття «спеціальність». Тому було розглянуто інші варіанти назви ОК.06:

1. Вступ до спеціальності історія та археологія.
2. Вступ до спеціальності: лабораторія історика та археолога

В обговоренні виступили: проф.Сминтина О.В., проф.Кушнір В.Г., проф.Бачинська О.А., доц.Ніколаєва М.І., доц.Синявська О.О., доц.Левченко Г.С., доц.Музичко О.Є., Вегерчук С.М., доц.Чепіженко В.В.,

УХВАЛИЛИ:

5. Затвердити назву ОК.14 «Історія України IX-першої половини XVII ст.».
6. Затвердити назву ОК.15 «Історія України середини XVII ст. – кінця XVIII ст.»
7. Затвердити назву ОК.16 «Історія України кінця XVIII ст. – початку XX ст.»
8. Залишити ОК.31 «Основи нумізматики, генеалогії та геральдики».
9. Затвердити назву ОК.06 «Вступ до спеціальності: лабораторія історика та археолога»

На засіданні Вченої ради факультету 8 травня 2024 року схвалено остаточну редакцію проєкту та рекомендовано до розгляду Науково-методичною радою ОНУ імені І.І.Мечникова.

Після прийняття до розгляду проєкту ОП виникла необхідність внесення змін до проєкту опису ОП на виконання Наказу МОН № 842 від 13.06.2024 р. 17 червня 2024 р. було проведено засідання робочої групи освітньо-професійної програми «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія (Протокол № 5), на якому були присутні: гарант – доц. Петрова Н. О., члени робочої групи – доц. Музичко О.Є., проф. Кушнір В. Г., проф. Сминтина О. В., доц. Синявська О. О., доц.Левченко Г.С., доц. Чепіженко В. В., стейкголдер Вегерчук С. М., здобувач Шведов В. В. На порядку денному було питання про внесення змін до проєкту опису ОП на виконання Наказу МОН № 842 від 13.06.2024 р.

Гарант ОПІ доц. Петрова Н. О. повідомила, що на виконання Наказу МОН № 842 від 13.06.2024 р. є потреба внести до проєкту опису ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія наступні зміни у частині переліку загальних компетентностей та у частині Таблиця 1. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам:

ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності –

ОК 01 Українська мова та академічне письмо,

ОК 06 Вступ до спеціальності: лабораторія історика та археолога,

ОК 37 Курсова робота,

ОК 38 Курсова робота ,

ОК 39 Курсова робота,

ОК 40 Атестація здійснюється у публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.

Гарант запропонувала залишити перелік обов'язкових освітніх компонентів та розподіл кредитів ЄКТС за ними без змін, актуалізувавши набуття нової Загальної компетентності ЗК 11 у змістовому наповненні робочих програм ОК 01, ОК 06, ОК 37, ОК 38, ОК 39, ОК 40.

В обговоренні виступили: проф.Сминтина О.В., проф.Кушнір В.Г., доц.Чепіженко В.В.

УХВАЛИЛИ: На виконання Наказу МОН № 842 від 13.06.2024 р. є потреба внести до проекту опису ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія наступні зміни у частині переліку загальних компетентностей та у частині Таблиця 1. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам:

Додати ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності –

ОК 01 Українська мова та академічне письмо,

ОК 06 Вступ до спеціальності: лабораторія історика та археолога,

ОК 37 Курсова робота,

ОК 38 Курсова робота ,

ОК 39 Курсова робота,

ОК 40 Атестація здійснюється у публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.

При цьому залишили перелік обов'язкових освітніх компонентів та розподіл кредитів ЄКТС за ними без змін, актуалізувавши набуття нової Загальної компетентності 11 у змістовому наповненні робочих програм.

Відповідно до цих змін ОП уточнено згідно Наказу МОН № 842 від 13.06.2024 року, затверджено Вченою радою ОНУ імені І.І.Мечникова 25 червня 2024 року, протокол № 14, введено в дію з 1 вересня 2024 року згідно Наказу ОНУ імені І.І.Мечникова № 5402 від 26 червня 2024 року.

Гарант ОПП,

канд. іст. наук, доцент

Наталія ПЕТРОВА